

24 Fagonogono

TE SĀSELETOSE SĀKALAMETA O TE 'ŌLOTÓ

agonogono ne'e to'omai mai te 'ū fise o te « Croire »

'E 'aoga kiā tātou ni pelepitelō , kotea tona tupu'aga ?

Talu māhani mai mo tatatou tatu'u ki te 'ēkelesiá , ko he pātele pē 'e māhani 'e ina fakatalitali tātou iai .. I te 'ū fenua kei kilisitianó , kua kau 'ia te pelepitelō i te matafenua 'ae tou mā'uli tu'uma'u ai , kā ne'e kua tou fehu sehu'i 'apē te tupu'aga o tana kau ai , pe'e kotea 'ia te mo'oni o tana gāue ? **'E 'aoga mai kiā tātou ni pelepitelō ke natou fakahoko 'ia gāue e tu'utu'ni e te 'ēpikopō : fetogi o te 'ū 'apostolō ke natou hoko atu 'ia te gāue a Kilisitō i te lotolotoiga o te haha'í .**

Pe'e ko he faiva-gāue 'ia te gāue fakapelepitelō ?

'Io. Kā kita pelepitelō , 'e kita fai ni ako , foaki ni tokoni , fakalogologo me'a 'e lau, kae 'e tonu foki ke kita fa'u peamo faka'ala'ala 'ia te ma'uli o he kominotē , o hagē ko he palōkia .

Kā , 'e mole gata ai ...'Uhi ko tokita 'uhiga ko kita ko te pelepitelō , e kita 'uluaki faiga'i mu'a ke kita fakahoko i tokita ma'ulí kātoa 'ia he gāue makehe i te lotolotoiga o te 'Ēkelesia peamo te mālama-nei . 'E kita 'io mo tokita lotó kātoa ki he vōkasio , ko tona 'uhiga ki he paui a te 'alikí ke kita ma'uli o hagē ko he tisipulo a Sēsū . 'E ui ko kita ko te pātele , he'e kita kau kātoa , he'e kita foaki tokita ma'uli 'uhi ko tokita 'ofa ki te 'Atuá peamo te haha'í fuli , ke tupu ai he 'ilo'i o Sēsū peamo he toe fakama'uli o te 'Ekelesia .'E kita fakafisi ki he ma'uli fakafāmili , ki he 'ohoana , ki ni fānau , kae kita ma'uli o hagē ko Kilisitō peamo hoko atu te gāue a Kilisitō ki te fagonogono o te 'Evaselió 'aki te 'ū palalau peamo aga 'e kita fakahoko .

I te 'Ēkelesia o te'ū 'uluaki sēkulō .

I te Tohi-Gāue a te kau 'apostolo , o hagē pē ko te 'ū koga tohi a Paulo , 'e lau ai 'e filifili e te kau 'apostolō ni" haha'i mātu'a " ke natou takitaki 'ia te 'ū kominotē fo'ou , ni tagata tauhi lotu lelei peamo fai totonu , ke natou fakatu'utu'u te ma'uli fakakominotē , ni'ihi ne'e kua hili ki ai te 'ū nima o te 'apostolō mo'o fakamo'oni tanatou fua kavega i te kominotē . 'Aki tana hili 'ona nimá , 'e ina faka'iloga 'ia te me'a'ofa o te Laumālié . Ko te kupu ko " matu'a " ne'e ui ko « presbyteros » ne'e ha'u mai ai te kupu ko" Presbytre" peamo te kupu ko "pelepitelō" . I te hili pe o te 'uluaki sēkulō , ne'e kua taki 'ia te 'ēkelesia takitahi 'e he 'ēpikopō . Pea ne'e tokoni gāue' ki ai 'ia he fono 'e fa'ufa'u e te kau matu'a pe'e pelepitelō peamo te kau tiakono .

Ko te pelepitelō , ko te tagata o te folafolá.

Ko te pelepitelō , 'e 'uluaki mu'a ko te tagata o te Logo-Lelei , ko ia 'ae 'e ina folahi 'ia te 'Evaselio 'ae 'e tui loloto ki ai , pea ko te 'Evaselió , ko te matapuna o te ma'uli pea ko te tupu'aga ia o tona ma'uli . Kua pau'i ke ina fakahinohino , ke ina ako'i , ke ina fakaako ki te kāiga kua takitaki ki ai . Kua ma'ua ke fakamo'oni ki te Folafola a te 'Atua .

Ko te pelepitelō , ko te tagata o te misa peamo te 'ū sākalameta

Ko te fa'ahi 'e tou sisio putuputu ai ki te pelepitelō , ko te to'oto'oga o te misa 'ae 'e ina fai . Ko te misá , ko te lotomālie 'aia o totatou ma'uli fakakilisitianó , peamo te ma'uli o te 'Ēkelesiá . (cf. doc 21) 'E ina fakatātā te momoli 'e Kilisitō 'ia ia totonu ki tana Tamai . Kapau 'e feala he fai papitema a te tiakono o hagē pē ko te pelepitelō (Doc. 19) peamo fakahoko te sākalameta o te 'ohoana (Doc 25), ko te 'ēpikopō o hagē ko te pelepitelō tahi pē , 'e feala ke nā fakahoko 'ia te sākalameta o te 'Eukalisitiá peamo foaki 'ia te sākalameta o te fe-

fakamolemole'aki (doc 23) peamo te sākalameta o te kau mahaki (Doc 26). ‘Aki ‘ia te ‘ū sākalametá , ‘e haga ‘ia te pelepitelō o fakaovi mai mo faka’ofa mai kiā tātou ‘ia te ‘Atuá.

Ko te pelepitelō, ko te tagata o te faifaitahí peamo te gāue .

Ko te gāue a te pelepitelō ko te laga’i o ni gāue i he kominotē , ko te taki o te kominotē , ‘e ina fakahinohino te ‘uhiga peamo te ma’ua o te kominotē . ‘E gāue fakatahi peamo nātou ‘e mā’uli falamālama (kau laika) . Fakatahi mo nātou , ‘e fai kāpite , teuteu’i ‘ia te ‘ū to’oto’oga , fakatalitali nātou tūpulaga mo finemui kua fakatahi , fakatalitali ‘ia te ‘ū mātu’ ‘e natou loto ke papitema’i ni ‘anatou fānau . ‘E mole tokotahi ‘ia te Pule-palōkia , ‘e mole tokotahi ‘ia te Pule-kautahi , ‘ia te pelepitelō o te ‘ū kautahi-gāue pe’e tauhi ki te ‘ū lōpitali , ‘e tonu ke kau fakatahi mo te haha’i laiká o gāue ‘aki te higoa o te ‘ēpikopō , pule o te Tiosesi , fakatahi mo te kau pātele mo tiakono fuli alā . Ko ia ko he faifekau a te haha’i fuli , nātou ‘e tui mo nātou ‘e mole tui, he ko tana gāue ‘aia pea ko te ‘uhiga ‘aia o tona vōkasio : faka’afio ‘ia Sēsū ‘iā tafa o tagata o te ‘aho nei .

Ko te pelepitelō , ko he tagata i te lotolotoiga o nātou tagata .

Kua lahi ‘ia te ‘ū fenua kua lēlēsili ai te lāvaki o te kau pelepitelō . Logo lā ‘ia te me’ a ‘aia , kae ‘e paui mai ‘ia te ‘Atuá ‘e ‘aoga he kau gāue ki tana gāue ‘agá . ‘E feafea’i he hoko atu o he ma’uli o te ‘Ēkelesiá mokā ‘e mole kei he pātele . ‘E mahino mai ‘e feala he ‘ave’ave e ni laika ‘ia te fagonogono faka’evaselió pea ‘e ma’ua ia ke feia ! Kā, ne’e kua filifili ‘ia te pelepitelō ‘aki tona ‘ōlotó ko ia ‘ae ‘e tonu ke gāuē . Tagata , i te lotolotoiga o nātou tagatá , ‘e fakahā e te pelepitelō ‘e mole he’eki ‘osi me’ a fuli i mālama nei pea ko te tui , ‘e ina faka’āteaina ‘ia te tagatá .

‘E feafea’i te fakahoko o he tahi ke pelepitelō ?

‘Uluaki pē , pea ‘e mahino ia , ‘e tonu ke logo’i ne’e ko he pāui a te ‘Alikí pea palalau’i leva ki he tahi ‘e tokoni ki te sivisivi o te vōkasió . Hili ia ,pea fakahoko lolotoga he ta’u kātoa he ako fakamālama mo fakalaumālie , hoa mai ki ai ni ta’u ako filosofia ‘e lua peamo ta’u aka teolosia e 4 peamo taupau haha’i . Ko te temi teuteu ‘aia ‘e loaloaga ke feala he fakakaukau lelei ki te vōkasió pea feala ai he filifili ‘aki he loto mālama lelei . ‘E feala ke kita hoko o pelepitelō o gāue ki he tiosesi pe’e kita ulu ki he kautahi fakamamahi .

Te sākalameta o te ‘ōloto

Ka fuafua e nātou ‘e taki kua tokalelei he tahi , pea pau’i leva ‘ia te ‘ēpikopō pe’e ko te takitaki fakalotu ‘ia te tūpulagá ke ina tali “ ‘ia te ‘ōlotó ” o kamata tiakono mu’ a pea hoki hoko o pelepitelō , i te kua hili o ni māhina e ono pe’e ko he ta’u kātoa .

I te sākalameta o te’ōlotó , ‘e tali e ia kā fakanofo o pātele ‘ia te mālohi o te Laumālie Mā’oni’oni mo’o fakahoko o te gāue kua tuku kiā teia . ‘E faka’osi leva ‘aki tona fakatapu’i ko he tokoni gāue ia o te ‘ēpikopō o te kogame’ a kā gāue ai , minisi gāue o te Folafola peamo te ‘ū sākalameta i te loto ‘Ēkelesia pea tāfito minisi o te ‘Eukalisitiá peamo te Fakamolemolé .

‘E tu’uma’u pē ‘e ko he ‘ēpikopō ‘ae ‘e ina fakanofo ‘ia te ‘ū tiakono ,te ‘ū pelepitelō peamo te tahi ‘ū ‘ēpikopō . O hagē ko te ne’e hili o te ‘ū nima o te kau ‘apositoló ki te kau matu’ a-tu’ a hu’uga mo te gāue o te kominotē , ‘e toe hili ‘ia nima o te ‘ēpikopō kiā ia kā hoko ko he faifekau a te ‘Atuá peamo te ‘Ēkelesiá pea ‘e toe feia pē mo nātou kau pelepitelō ne’e kakau ki te to’oto’ogá , ‘e natou fakahoahoa mai anai o hilifaki ,kiā ia , ‘onatou nimá , ko he faka’ilogia o te tahi o te sākalameta kua vaevae tatau e nātou pātele peamo tonatou ‘ēpikopō . ‘E lau leva e te ‘ēpikopō he kole loaloaga . I te kole ‘aia , ‘e ina kole fakamālotoloto ‘ia te me’ a’ofa o te Laumālie Mā’oni’oni ‘aki tana toe fakamanatu te fa’ahiga fakahoko ifo o te ‘ofa ‘aia kua māhani ki ai ‘ia te ‘Ēkelesiá . Ko te fā’ufua a te ‘ēpikopō mo te kau pelepitelō , ko te fa’ahiga fakahā ‘aia o te fakatalitali o te pelepitelō fo’ou i te « presbyterium » , ko tona ‘uhiga i te fakatahitahi’aga o nātou ko te kau pelepitelō o te Tiosesi pe’e ko te kōkelekasio . ‘E tākai-lolo anai e te ‘ēpikopō ‘ia te ‘ū nima o te pelepitelō ‘ae ka ina fakatapu’i mo momoli ‘ia te Sino peamo te Ta’ata’ a o Kilisitō . Hili ia , pea natou fakahoko fakatahi ,mo te ‘ēpikopō peamo te kau pelepitelō ne’e lava age , ‘ia te misá . ‘E ina fakahoko leva tana ‘uluaki misá i te ‘aho kā hoa mai ki tona ‘aho fakanofó .

Kotea ‘ia te tupu’aga o te fakama’ua ke mole ‘ohoana ‘ia te pelepitelō ?

Ko te fehu’i ‘aenī ‘e fakapunama’uli peamo fakatupu hoha ki ‘ihī ! Tu’uma’u mai pē ia ,ne’e mole ma’uli ‘ohoana ‘ia te kau pelepitelō pea ko he koga ne’e ‘ekenaki e te kau pelepitelō o te ‘Ēkelesiá . Ka ne’e hoki fakaliliu māmālie pe ia ko he lēkula i te ‘Ēkelesia katoliká . Kua iai ni’ihī kua natou faka’amu ke fetogi ‘ia te lēkula ‘aia . Kae logo lā , ko te mole ‘ohoaná , ‘e tuha ia mo te faka’amu totonus ‘aenī : ‘Aki takita ma’uli tokotahi , ko te filifili ‘aia ke kātoa tokita temí ki te fai o fekau a te ‘Atuá peamo te tagatá . Ko te fakatalitali ‘aia , ‘aki ‘ia kita kātoa , ‘ia he ‘ofa ‘e fakalaka age ia i takita mahinó pea kua kita teuteu o tokalelei ke foaki kātoa ki ai tokita ma’uli . Ko he fakamo’oni ‘ofa matamatalelei pea fakatupu fiafia ‘ia te foaki o kita kātoa !